

Bekendtgørelse om udtømning af olie fra skibe¹

I medfør af § 2, stk. 3, § 6, stk. 2, § 7, § 11, stk. 3, § 19b, stk. 2 og § 61 i lov om beskyttelse af havmiljøet, jf. lovbekendtgørelse nr. 963 af 3. juli 2013, fastsættes:

Kapitel 1

Anvendelsesområde

§ 1. Denne bekendtgørelse finder anvendelse for alle skibe uanset størrelse, medmindre andet udtrykkeligt er bestemt.

Stk. 2. Bekendtgørelsen finder ikke anvendelse på orlogsskibe og andre skibe, som ejes eller benyttes af en stat, så længe skibet udelukkende benyttes i ikke-kommerciel statstjeneste, jf. lovens § 2, stk. 2.

Stk. 3. Bekendtgørelsen finder endvidere ikke anvendelse på udtømning af ren eller adskilt ballastvand. Såfremt der sker udtømning i havet af ballastvand, som er omfattet af denne bekendtgørelse, er udtømningen af ballastvandet endvidere underlagt kravene i bekendtgørelse om håndtering af ballastvand og sedimenter fra skibes ballastvandtanke.

Kapitel 2

Definitioner m.v.

§ 2. I denne bekendtgørelse forstås ved:

1) MARPOL-konventionen: Den internationale konvention af 1973/78 om forebyggelse af forurening fra skibe, inklusiv protokoller og senere ændringer.

2) Olie: enhver form for mineralolie, herunder råolie, naturgaskondensat, brændselolie, olieslam, olieaffald og raffinerede produkter, med undtagelse af petrokemikalier, som er omfattet af bestemmelserne i bilag II i MARPOL-konventionen. Definitionen omfatter endvidere de stoffer, der er anført i tillæg I til bilag I i MARPOL-konventionen, uden at dette skal forstås som en indskrænkning af denne definitions omfang.

3) Råolie: enhver flydende kulbrinteblending, der forekommer naturligt i jorden, hvad enten den er behandlet for at gøre det egnet til transport eller ej, og omfatter råolie, hvorfra visse destillater kan være fjernet, og råolie, hvortil visse destillater kan være føjet.

4) Olieholdig blanding: en blanding, som indeholder olie.

5) Brændselolie: enhver olie, der bruges som brændstof til fremdrivnings- og hjælpemaskineri ombord i skibet.

6) Olie-tankskib: et skib bygget eller indrettet til primært at føre olie i bulk i lastrummene, herunder kombinationsskibe, samt kemikalietankskibe, som defineret i kapitel XXII, jf. Meddelelser fra Søfartsstyrelsen B, Teknisk forskrift for skibes bygning og udstyr m.v., Kapitel XXII; Kontrol med skadelige flydende stoffer i bulk, og gastankskibe, som defineret i kapitel II-1, når de fører en ladning eller en partladning olie i bulk, jf. Meddelelser fra Søfartsstyrelsen B, Teknisk forskrift for skibes bygning og udstyr m.v., Kapitel II-1; Konstruktion - bygning, inddeling og stabilitet, maskineri og elektriske anlæg.

7) Nærmeste kyst: Udtrykket »fra nærmeste kyst« betyder fra den basislinje, hvorfra det pågældende territoriums territorialfarvand er fastsat i overensstemmelse med international ret, i disse bestemmelser dog med den tilføjelse, at »fra nærmeste kyst« ud for Australiens nordøstlige kyst betyder: fra en linje trukket ud fra den australske kyst

- a) fra punktet 11° S; 142° 08' Ø
til punktet 10° 35' S; 141° 55' Ø,
- b) derfra til punktet 10° 00' S; 142° 00' Ø,
- c) derfra til punktet 9° 10' S; 143° 52' Ø,
- d) derfra til punktet 9° 00' S; 144° 30' Ø,
- e) derfra til punktet 10° 41' S; 145° 00' Ø,
- f) derfra til punktet 13° 00' S; 145° 00' Ø,
- g) derfra til punktet 15° 00' S; 146° 00' Ø,
- h) derfra til punktet 17° 30' S; 147° 00' Ø,
- i) derfra til punktet 21° 00' S; 152° 55' Ø,
- j) derfra til punktet 24° 30' S; 154° 00' Ø, og
- k) derfra til punktet 24° 42' S; 153° 15' Ø på den australske kyst.

8) Øjeblikkelig udtømningshastighed af olieindhold: udtømningshastighed af olie målt i liter pr. time i et givet øjeblik divideret med skibets fart i knob i samme øjeblik.

9) Tank: et lukket rum, som afgrænses af skibets konstruktion, og som er indrettet til at føre væsker i bulk.

10) Sloptank: en tank specielt konstrueret til opsamling af tankslam, tankskyllevand og andre olieholdige blandinger.

11) Ballastvand: Vand, herunder vand med suspenderede stoffer, der tages ombord på et skib for at regulere skibets trim, slagside, dybgang, stabilitet eller belastning. Vand, der alene tages om bord på et skib af andre grunde end de ovenfor nævnte, herunder med henblik på nedkøling og transport af fødevarer, er ikke at betragte som ballastvand.

¹ Bekendtgørelsen indeholder bestemmelser, der gennemfører dele af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2005/35/EF af 7. september 2005 om forurening fra skibe og om indførelse af sanktioner for overtrædelser, EF-Tidende 2005 nr. L 255, side 11 samt dele af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2009/123/EF af 21. oktober 2009 om ændring af direktiv 2005/35/EF om forurening fra skibe og om indførelse af sanktioner for overtrædelser, EF-Tidende 2009 nr. L 280, side 52.

12) Ren ballastvand: ballastvand i en tank, som er blevet rensat, siden der sidst blev ført olie i den, således at udløb derfra ikke frembringer synlige spor af olie på havoverfladen eller på tilstødende kystlinjer eller frembringer slam eller emulsion under havoverfladen eller på tilstødende kystlinjer, hvis det udtømmes fra et skib, der ligger stille, i ren og rolig sø på en klar dag. Hvis ballastvandet udtømmes gennem et system til overvågning og kontrol af olieudtømning godkendt af Søfartsstyrelsen eller af andre EU-myndigheder, herunder institutter, som er anerkendt af disse myndigheder, eller af andre MARPOL-konventionslande, og dette system viser, at udløbets olieindhold ikke er større end 15 ppm, kan ballastvandet anses for ren, uanset om der er synlige spor.

13) Adskilt ballastvand: ballastvand, som er tilført en tank, der er fuldstændig adskilt fra lastolie- og brændselsoliesystemet, og som udelukkende anvendes til føring af ballastvand eller til laster, som ikke består af olie eller skadelige stoffer efter MARPOL-konventionens definitioner.

14) Skib: et søgående fartøj, uanset flag, af en hvilken som helst type, der opererer i havmiljøet, inklusiv hydrofoilskibe, luftpudefartøjer, undervandsfartøjer og flydende materiel.

15) Skib bygget: et skib, hvis køl er lagt, eller hvis konstruktion er på et tilsvarende stadium.

16) Skib leveret den 31. december 1979 eller tidligere: et skib, for hvilket byggekontrakten er oprettet den 31. december 1975 eller tidligere; eller såfremt byggekontrakt ikke foreligger, et skib, hvis køl er lagt, eller som var på et tilsvarende konstruktionsstadium, den 30. juni 1976 eller tidligere; eller et skib, som er leveret den 31. december 1979 eller tidligere; eller et skib, som har undergået en større ombygning, for hvilken der blev oprettet kontrakt den 31. december 1975 eller tidligere; eller såfremt kontrakt ikke forelå, hvis udførelse påbegyndtes den 30. juni 1976 eller tidligere; eller som blev afsluttet den 31. december 1979 eller tidligere.

17) Skib leveret efter den 31. december 1979: et skib, for hvilket byggekontrakten er oprettet efter den 31. december 1975; eller såfremt byggekontrakt ikke foreligger, et skib, hvis køl er lagt, eller som var på et tilsvarende konstruktionsstadium, efter den 30. juni 1976; eller et skib, som er leveret efter den 31. december 1979; eller et skib, som har undergået en større ombygning, for hvilken der blev oprettet kontrakt efter den 31. december 1975; eller såfremt kontrakt ikke forelå, hvis udførelse påbegyndtes efter den 30. juni 1976; eller som blev afsluttet efter den 31. december 1979.

18) Kombinationsskib: et skib bygget til at føre enten olie eller faste ladninger i bulk.

19) Større ombygning: en ombygning af et eksisterende skib, som i væsentlig omfang ændrer skibets dimensioner eller lasteevne, eller ændrer skibets type, eller tjener det formål at forlænge skibets levetid væsentligt, eller på anden måde ændrer skibet, således at det, såfremt det var et nyt skib, ville komme under de bestemmelser i denne bekendtgørelse, som ikke gælder for eksisterende skibe. Uanset bestemmelserne i denne definition anses følgende ombygninger ikke for at være en større ombygning i denne bekendtgørelses forstand:

a) en ombygning af et olietankskib på 20.000 tons dødvægt og derover, som efter definitionen i regel 1, stk. 28.3, jf. Meddelelser fra Søfartsstyrelsen B, Teknisk forskrift for skibes bygning og udstyr m.v., Kapitel XXI; Forebyggelse mod olieforurening fra skibe, er leveret den 1. juni 1982 eller senere, og som foretages for at opfylde kravene i regel 18 i samme kapitel i Meddelelser fra Søfartsstyrelsen B, Teknisk forskrift for skibes bygning og udstyr m.v.,

b) en ombygning af et olietankskib, som efter definitionen i regel 1, stk. 28.5, jf. Meddelelser fra Søfartsstyrelsen B, Teknisk forskrift for skibes bygning og udstyr m.v., Kapitel XXI; Forebyggelse mod olieforurening fra skibe, er leveret før den 6. juli 1996, og som foretages for at opfylde kravene i regel 19 eller 20 i samme kapitel i Meddelelser fra Søfartsstyrelsen B, Teknisk forskrift for skibes bygning og udstyr m.v.

20) Ppm (parts per million): volumenmæssigt forhold mellem olie og vand målt i ml/m³.

§ 3. Ved et "særligt havområde" forstås et havområde, hvor det af anerkendte tekniske årsager, under hensyn til områdets oceanografiske og økologiske forhold og dets særlige trafik, er nødvendigt at indføre særlige obligatoriske metoder til forhindring af olieforurening af havet.

Stk. 2. I denne bekendtgørelse er de særlige havområder defineret som følger:

1) Middelhavsområdet: det egentlige Middelhav med de dertil hørende havbugter og have, således at grænsen mellem Middelhavet og Sortehavet udgøres af den 41. nordlige breddegrad og grænsen mod vest af Gibraltarstrædet ved meridianen 5° 36' V.

2) Østersøområdet: den egentlige Østersø med Den Botniske Bugt, Den finske Bugt og indsejlingen til Østersøen afgrænset i Skagerrak af Skagens breddegrad ved 57° 44,8' nordlig bredde.

3) Sortehavet: det egentlige Sortehav, således at den 41. nordlige breddegrad udgør grænsen mellem Middelhavet og Sortehavet.

4) Golfområdet: havområdet nordvest for kompaslinjen mellem Ras al Hadd (22° 30' N, 59° 48' Ø) og Ras al Fasteh (25° 04' N, 61° 25' Ø).

5) Det Antarktiske havområde: havområdet syd for 60° sydlig bredde.

6) De Nord-Vest Europæiske havområder: Nordsøen og dets tilsejlingsfarvande, Det Irske Hav og dets tilsejlingsfarvande, det Keltiske Hav, den Engelske Kanal og dens tilsejlingsfarvande og en del af det Nord-Øst Atlantiske hav i umiddelbar nærhed af det vestlige Irland. Området er afgrænset af linjerne igennem følgende punkter:

- a) 48° 27' N på den franske kyst
- b) 48° 27' N, 6° 25' V
- c) 49° 52' N, 7° 44' V
- d) 50° 30' N, 12° V
- e) 56° 30' N, 12° V
- f) 62° N, 3° V
- g) 62° N på den norske kyst og

- h) 57° 44,8' N på den danske og svenske kyst
- 7) Det sydlige Sydafrikanske Hav: havområdet afgrænset af følgende koordinater:
- a) 31° 14' S; 17° 50' Ø
 - b) 31° 30' S; 17° 12' Ø
 - c) 32° 00' S; 17° 06' Ø
 - d) 32° 32' S; 16° 52' Ø
 - e) 34° 06' S; 17° 24' Ø
 - f) 36° 58' S; 20° 54' Ø
 - g) 36° 00' S; 22° 30' Ø
 - h) 35° 14' S; 22° 54' Ø
 - i) 34° 30' S; 26° 00' Ø
 - j) 33° 48' S; 27° 25' Ø og
 - k) 33° 27' S; 27° 12' Ø

Kapitel 3

Udtømning uden for særlige havområder

§ 4. Uden for særlige havområder må udtømning af olie eller olieholdige blandinger fra skibe med en bruttotonnage på 400 og derover kun finde sted, hvis følgende betingelser alle er opfyldt.

- 1) Skibet skal gøre fart gennem vandet.
- 2) Skibet anvender et filtersystem, som opfylder bestemmelserne i regel 14 i Meddelelser fra Søfartsstyrelsen B, Teknisk forskrift for skibes bygning og udstyr m.v., Kapitel XXI; Forebyggelse mod olieforurening fra skibe.
- 3) Olieindholdet i udløbet må uden fortynding ikke overstige 15 ppm.
- 4) Den olieholdige blanding må ikke stamme fra lastpumperum i olietankskibe.
- 5) Den olieholdige blanding fra olietankskibe må ikke indeholde olierester, der stammer fra lasten.

§ 5. Uden for særlige havområder må udtømning af olie eller olieholdige blandinger fra lastområdet af et olietankskib kun finde sted, hvis følgende betingelser alle er opfyldt.

- 1) Tankskibet befinder sig mere end 50 sømil fra nærmeste kyst.
- 2) Tankskibet gør fart gennem vandet.
- 3) Den øjeblikkelige udtømningshastighed af olieindhold overstiger ikke 30 liter pr. sømil.
- 4) Den samlede mængde olie, der udtømmes i havet, for tankskibe leveret den 31. december 1979 eller tidligere, som defineret i § 2, stk. 1, nr. 16, overstiger ikke 1/15.000 af den samlede mængde af den særlige last, hvoraf olieresten udgjorde en del, og for tankskibe leveret efter den 31. december 1979, som defineret i § 2, stk. 1, nr. 17, 1/30.000 af den samlede mængde af den særlige last, hvoraf olieresten udgjorde en del.
- 5) Tankskibet anvender et system til overvågning og kontrol af olieudtømning samt et arrangement med sloptanke, som foreskrevet i regel 29 og 31 i Meddelelser fra Søfartsstyrelsen B, Teknisk forskrift for skibes bygning og udstyr m.v., Kapitel XXI; Forebyggelse mod olieforurening fra skibe.

Kapitel 4

Udtømning i særlige havområder

§ 6. I særlige havområder, jf. dog §§ 7-9, må udtømning af olie eller olieholdige blandinger fra skibe med en bruttotonnage på 400 og derover kun finde sted, hvis følgende betingelser alle er opfyldt:

- 1) Skibet skal gøre fart gennem vandet.
- 2) Skibet anvender et filtersystem, som opfylder bestemmelserne i regel 14, stk. 7, i Meddelelser fra Søfartsstyrelsen B, Teknisk forskrift for skibes bygning og udstyr m.v., Kapitel XXI; Forebyggelse mod olieforurening fra skibe.
- 3) Olieindholdet i udløbet må uden fortynding ikke overstige 15 ppm.
- 4) Den olieholdige blanding må ikke stamme fra lastpumperum i olietankskibe.
- 5) Den olieholdige blanding fra olietankskibe må ikke indeholde olierester, der stammer fra lasten.

§ 7. I særlige havområder må udtømning af olie eller olieholdige blandinger fra lastområdet på et olietankskib ikke finde sted.

§ 8. På dansk søterritorium må udtømning af olie ikke finde sted, jf. lovens § 11, stk. 1.

§ 9. I det Antarktiske havområde må udtømning af olie eller olieholdige blandinger ikke finde sted.

Stk. 2. Ethvert skib, der besejler det Antarktiske havområde, skal forinden indsejlingen i havområdet og så længe det opererer dér, være udstyret med tilstrækkelig kapacitet til opbevaring af alt olieslam, snavset ballast, vand fra tankrensning og andre olierester og olieholdige blandinger.

Stk. 3. Ethvert skib skal endvidere inden indsejlingen i det Antarktiske havområde have indgået en aftale om aflevering af olierester som nævnt i stk. 2 i et modtageanlæg, når skibet har forladt havområdet.

Stk. 4. Den i stk. 2 nævnte opbevaringskapacitet skal være godkendt af Søfartsstyrelsen eller af andre EU-myndigheder, herunder institutter, som er anerkendt af disse myndigheder, eller af andre MARPOL konventionslande.

Kapitel 5

Krav til skibe med en bruttotonnage på mindre end 400 i alle havområder

§ 10. Skibe med en bruttotonnage på mindre end 400 skal enten opbevare olie eller olieholdige blandinger om bord for senere at aflevere dem i modtageanlæg eller foretage udtømning i havet i overensstemmelse med følgende betingelser.

- 1) Skibet skal gøre fart gennem vandet,
- 2) skibet skal have installeret udstyr godkendt af Søfartsstyrelsen eller af andre EU-myndigheder, herunder institutter, som er anerkendt af disse myndigheder, eller af andre MARPOL konventionslande, som sikrer, at olieindholdet i udløbet, uden at blive fortyndet, ikke overstiger 15 ppm,
- 3) den olieholdige blanding må ikke stamme fra lastpumperum i olietankskibe, og
- 4) den olieholdige blanding fra olietankskibe må ikke indeholde olierester, der stammer fra lasten.

Stk. 2. Stk. 1 gælder ikke, hvis skibet befinder sig på det danske søterritorium, jf. § 8, eller i det Antarktiske havområde, jf. § 9.

Kapitel 6

Andre bestemmelser

§ 11. Ingen udtømning i havet må indeholde kemikalier eller andre stoffer i mængder eller koncentrationer, som er skadelige for havmiljøet, eller kemikalier eller andre stoffer, som er anvendt for at omgå de betingelser for udtømning, som er anført i denne bekendtgørelse.

§ 12. De olierester, som ikke kan udtømmes i havet i overensstemmelse med denne bekendtgørelse, skal forblive om bord eller afleveres i modtageanlæg.

§ 13. Håndtering af ballastvand skal overholde kravene i bekendtgørelse om håndtering af ballastvand og sedimenter fra skibes ballastvandtanke. Udtømning af ballastvand, som er omfattet af denne bekendtgørelse, skal endvidere opfylde betingelserne som fastsat i denne bekendtgørelse.

Kapitel 7

Samarbejde med andre stater

§ 14. Hvis der som følge af uregelmæssigheder eller oplysninger opstår en formodning eller mistanke om, at et skib, som ikke anløber dansk havn, har foretaget ulovlig udtømning, skal Søværnets Operative Kommando i samarbejde med politiet, hvis skibets næste anløbshavn ligger i en EU-medlemsstat, samarbejde med de kompetente myndigheder i den pågældende EU-medlemsstat om behørig kontrol af skibet og om passende foranstaltninger angående den ulovlige udtømning.

Stk. 2. Hvis skibets anløbshavn ikke ligger i en EU-medlemsstat, skal Søværnets Operative Kommando i samarbejde med politiet underrette anløbshavnen om mistanken og anmode de kompetente myndigheder i anløbshavnens stat om, at der træffes passende foranstaltninger vedrørende udtømningen.

Stk. 3. På tilsvarende måde er de relevante danske myndigheder forpligtet til at samarbejde med myndigheder fra andre EU-medlemsstater, såfremt det mistænkte skib anløber i Danmark.

Kapitel 8

Straf

§ 15. Medmindre højere straf er forskyldt efter den øvrige lovgivning, straffes med bøde den, der

- 1) foretager udtømning af olie i strid med §§ 4-8, § 9, stk. 1, § 10, eller § 12,
- 2) i strid med § 9, stk. 2, ikke har sørget for tilstrækkelig kapacitet til opbevaring af alt olieslam, snavset ballast, vand fra tankrensning og andre olierester og olieholdige blandinger, mens skibet befinder sig i det Antarktiske havområde,
- 3) i strid med § 9, stk. 3, ikke har indgået aftale inden indsejling til det Antarktiske havområde om, at olierester som nævnt i § 9, stk. 2, kan leveres i et modtageanlæg, når skibet har forladt havområdet, eller
- 4) overtræder § 11 eller § 13.

Stk. 2. Straffen kan stige til fængsel i indtil 2 år, hvis overtrædelsen er begået forsætligt eller ved grov uagtsomhed, og hvis der ved overtrædelsen er

- 1) voldt skade på miljøet eller fremkaldt fare herfor eller
- 2) opnået eller tilsigtet en økonomisk fordel for den pågældende selv eller andre, herunder ved besparelser.

Stk. 3. Der kan pålægges selskaber m.v. (juridiske personer) strafansvar efter reglerne i straffelovens 5. kapitel.

Stk. 4. Ved fastsættelse af bøde efter stk. 1 udmåles en skærpet bøde med udgangspunkt i den udledte mængde af olie.

Stk. 5. Stk. 2 finder ikke anvendelse på overtrædelser begået fra udenlandske skibe, medmindre overtrædelsen er begået i indre territorielt farvand. For overtrædelser begået fra udenlandske skibe i ydre territorielt farvand kan straffen stige til fængsel i indtil 2 år, hvis der er tale om forsætlig og alvorlig forurening af havmiljøet.

Kapitel 9

Ikrafttræden m.v.

§ 16. Denne bekendtgørelse træder i kraft den XXXXX.

Stk. 2. Bekendtgørelse nr. 267 af 18. april 2008 om udtømning af olie fra skibe ophæves.

Stk. 3. Bekendtgørelse nr. 683 af 24. august 1999 om ikrafttræden for Grønland af bekendtgørelse om udtømning af olie forbliver i kraft for Grønland.